

Učební osnovy:

I.

ČESKÝ JAZYK

Vychází ze vzdělávací oblasti **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- navazuje na vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace na 1. stupni
- zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní
- vzhledem k individuálním schopnostem je nutné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků

Čtení

- postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti
- vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním
- rozvoj zájmu o čtení, jako jeden ze zdrojů informací

Psaní

- rozvíjení grafických dovedností žáků, jejich jemné motoriky a grafomotoriky a tím zároveň stimulace jejich myšlení
- získávání grafických dovedností
- postupné zvyšování kvality a rychlosti písma
- praktické využívání získaných dovedností žákům umožňuje jednoduchou písemnou komunikaci

Řečová výchova

- osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě
- správné a srozumitelné vyjadřování
- rozvíjení komunikačních dovedností žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšně sociální integraci a jejich dalšího vzdělávání

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- srozumitelnému vyjadřování se ústní a písemnou formou spisovného jazyka
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku

- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v textech různého zaměření
- k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

Klíčové kompetence:

1) Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- a) čtení, poslechu a porozumění textu
- b) vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů

2) Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k:

- a) řešení praktických a problémových úloh (např. pomocí dramatických metod a projektů)

3) Kompetence komunikativní:

Žáka je veden k (ke):

- a) naslouchání a vyjadřování se v ústích a písemných projektech
- b) čtení s porozuměním
- c) dovednosti užívat pravidla diskuse
- d) rozvíjet kultury projevu a vystupování
- e) schopnosti na hlasovou techniku a hygienu

4) Kompetence sociální a personální:

Žáka je veden k (ke):

- a) vyjádření a obhájení svého názoru
- b) rozvoji vnímavosti a citlivých vztahů mezi lidmi za pomoci poznání uměleckých děl a textů
- c) na základě poznání uměleckých děl a textů podporujeme vnímavost a citlivé vztahy mezi lidmi

5) Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- a) vlasteneckému cítění
- b) rozpoznání kulturních tradic
- c) toleranci k národnostním a etnickým odlišnostem

6) **Kompetence pracovní:**

Žák je veden k (ke):

- a) vzniku a rozvíjení pracovních návyků při samostatné i skupinové práci
- b) profesní orientaci a uvědomění si možných změn ve společnosti
- c) prezentaci poznatků u jiných oborů, a to převážně v ústním projevu

Týdenní časová dotace:

	7.	8.	9.	10.
Čtení	3	3	3	3
Psaní	2	2	2	2
Řečová výchova	1	1	1	1

Charakteristika předmětu:

- vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu
- rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka

Vzdělávací oblast: **JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. ročník</p> <p><u>ČTENÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Číst všechna tiskací a psací písmena <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu • Orientovat se ve čteném textu <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednášet říkanky a básničky	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvozování hlásek a písmen • Práce s textem • Tiché čtení s porozuměním • Prohlubování čtenářských dovedností • Poslech a reprodukce – poslech příběhů a pohádek • Reprodukce přečteného textu • Poslech přečteného textu s využitím PC, CD, DVD • recitace	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat pozitivní vztah k literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec • literární druhy: literatura pro děti a mládež • obrázkové knihy, časopisy 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět
<p><u>PSANÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opsat slova a jednoduché věty • Podepsat se psacím písmem 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní psacího písma • opis slov a jednoduchých vět 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přepsat krátký jednoduchý text 	<ul style="list-style-type: none"> • přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby • přepisování slov a vět • psaní na PC 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu • Dbát na čitelný písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát slabik a slov 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic i podle nápovědy 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní číslic 	<p>Ostatní mezioborové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> - Jazyková výchova - Literární výchova - Komunikační a slohová výchova
<p><u>ŘEČOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosáhnout srozumitelného písemného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • Používat věty se správnými gramatickými strukturami 	<ul style="list-style-type: none"> • edukace a reedukace řeči • rozšiřování slovní zásoby • rozvíjení fonemického sluchu 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbát na kulturu mluveného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace • vypravování, tvoření otázek, odpovědi na otázky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • základní komunikační pravidla • konverzační cvičení • alternativní způsoby komunikace • mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta • dramatizace forem společenského styku 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích 	<ul style="list-style-type: none"> • alternativní způsoby komunikace – sociální čtení • popis dějů, jevů a osob na obrázcích 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity 	<ul style="list-style-type: none"> • mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta • vyjádření emocí, nálad gestem, výrazem obličeje, postojem a podobně... • způsoby vyjadřování pocitů libosti a nelibosti 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení 	<ul style="list-style-type: none"> • divadelní a filmová představení, poslech příběhů a pohádek • reprodukce 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku 	<ul style="list-style-type: none"> • dramatizace 	

8. ročník

ČTENÍ

Žák by měl

- Číst všechna tiskací i psací písmena

Žák by měl

- Zvládat čtení jednoduchého krátkého textu
- Orientovat se ve čteném textu

Žáka by měl

- Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text

Žák by měl

- Přednášet říkanky a básničky
-

- Čtení všech písmen abecedy, slabik, slov, krátkých vět
- Vyvozování hlásek a písmen
- Práce s textem
- Prohlubování čtenářských dovedností

- Čtení analyticko-syntetické činnosti
- Dělení a skládání slov
- Čtení slabik a slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- Práce s textem
- Tiché čtení s porozuměním
- Prohlubování čtenářských dovedností

- Poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek
- Reprodukce přečteného textu
- Čtení s využitím PC

- Recitace
- Základní literární pojmy – říkanka, báseň

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepečení
- Seberegulace a sebeorganizace
- Poznávací schopnosti
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Spolupráce a soutěživost
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat pozitivní vztah k literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech přečteného textu s využitím PC, CD, DVD • Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec • Literární druhy: literatura pro děti a mládež • Obrázkové knihy, časopisy 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět
<p><u>PSANÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opsat slova a jednoduché věty • Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy • Přepsat krátký jednoduchý text • Podepsat se psacím písmem 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní psacího a hůlkového písma • Opis slov a jednoduchých vět • Přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby • Přepisování slov a vět • Psaní na PC 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu 	<ul style="list-style-type: none"> • Diktát slabik a slov 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava psaného textu 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresa, přání, dopis podle vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava psaného textu, psaní krátké korespondence • Psaní adresy 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic i podle nápovědy 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic 	<p>Ostatní mezioborové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> - Jazyková výchova - Literární výchova - Komunikační a slohová výchova
<p><u>ŘEČOVÁ VÝCHOVA</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • Používat věty se správnými gramatickými strukturami 	<ul style="list-style-type: none"> • Edukace a reedukace řeči • Rozšiřování slovní zásoby • Rozvíjení fonemického sluchu 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbát na kulturu mluveného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy techniky mluveného projevu: správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmičtá. • Vypravování, tvoření otázek, odpovědi na otázky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní komunikační pravidla • Konvenční cvičení • Alternativní způsoby komunikace 	

<p>komunikace</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku • Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká 	<ul style="list-style-type: none"> • Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta • Dramatizace forem lidského styku <ul style="list-style-type: none"> • Alternativní způsoby komunikace – sociální čtení • Popis dějů, jevů a osob na obrázcích <ul style="list-style-type: none"> • Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta • Vyjádření emocí, nálad gestem, výrazem obličeje, postojem apod. • Způsoby vyjadřování pocitů libosti či nelibosti <ul style="list-style-type: none"> • Divadelní a filmová představení, poslech příběhů a pohádek • Reprodukce <ul style="list-style-type: none"> • Dramatizace 	
---	---	--

9. – 10. ročník

ČTENÍ

Žák by měl

- Číst všechna tiskací a psací písmena
- Zvládat čtení jednoduchého krátkého textu

Žák by měl

- Orientovat se ve čteném textu

Žák by měl

- Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text

Žák by měl

- Přednášet říkanky a básničky

- Čtení všech písmen abecedy, slabik, slov, krátkých vět
- Prohlubování čtenářských dovedností

- Práce s textem
- Tiché čtení s porozuměním
- Čtení obrázkových knih, časopisů, encyklopedií, kalendářů, katalogů, reklamních letáků, denního tisku

- Poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek
- Reprodukce přečteného textu
- Čtení s využitím PC

- Recitace
- Základní literární pojmy – říkanka, báseň

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Poznávací schopnosti
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Spolupráce a soutěživost
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat pozitivní vztah k literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení nebo poslech čteného textu s využitím PC, CD, DVD • Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec • Literární druhy – literatura pro děti a mládež 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků 	<ul style="list-style-type: none"> • Návody s obrázky k použití výrobků a činnostem • Práce s mapou, plánem města, kalendářem • Čtení kuchařské knihy 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita
<p><u>PSANÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opsat slova a jednoduché věty • Podepsat se psacím písmem 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní psacího a hůlkového písma • Opis slov a jednoduchých vět 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přepsat krátký jednoduchý text 	<ul style="list-style-type: none"> • Přepis slov - především tištěných písmen do psané podoby • Přepisování slov a vět • Psaní na PC 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava psaného textu 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy • Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresa, přání, dopis podle vzoru <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic i podle nápovědy <p><u>ŘEČOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se zřetelnou výslovnost • Používat věty se správnými gramatickými strukturami 	<ul style="list-style-type: none"> • Diktát slov <ul style="list-style-type: none"> • Úprava psaného textu, psaní krátké korespondence • Psaní adresy <ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic <ul style="list-style-type: none"> • Edukace a reedukace řeči • Rozšiřování slovní zásoby • Rozvíjení fonemického sluchu 	<p>Ostatní mezioborové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> - Jazyková výchova - Literární výchova - Komunikační a slohová výchova
---	--	--

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbát na kulturu mluveného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace • Vypravování, tvoření otázek, odpovědi na otázky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní komunikační pravidla • Konverzační cvičení • Alternativní způsoby komunikace • Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta • Dramatizace forem společenského styku 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Alternativní způsoby komunikace – sociální čtení • Popis dějů, jevů a osob na obrázcích 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity 	<ul style="list-style-type: none"> • Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta • Vyjádření emocí, nálad gestem, výrazem obličeje, postojem apod. • Způsoby vyjadřování pocitů libosti či nelibosti 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převyprávět poslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení 	<ul style="list-style-type: none"> • Divadelní a filmová představení, poslech příběhů a pohádek • reprodukce 	

MATEMATIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti
- sleduje využití matematických dovedností v běžném životě
- žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití
- učí žáky přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů
- pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelných v praktickém životě
- je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě

Vzdělávací obsah je na II. stupni rozdělen na tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
  - postupné seznamování s reálnými čísly
  - rozklad čísel
  - vytváření konkrétní představy o číslech

- osvojování postupů základních matematických operací (především sčítání, odčítání, násobení)
- procvičování a upevňování získaných dovedností při manipulaci s mincemi a bankovkami
- Závislosti, vztahy a práce s daty
  - třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí
  - osvojování základů měření
  - seznamování s časovými souvislostmi
  - určování času
  - osvojování základních jednotek délky, hmotnosti a obsahu
- Základy geometrie
  - rozeznávání a pojmenování základních geometrických útvarů
  - rozpoznávání geometrických těles, která se vyskytují v okolí žáků
  - schopnost zacházet s geometrickými pomůckami

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací

- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení samostatnosti, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

Klíčové kompetence:

1) Kompetence k učení

Žáka je veden k (ke):

- a) učení s porozuměním
- b) třídění informací
- c) tvůrčí činnosti
- d) sebehodnocení

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) řešení problémových úloh z praktického života
- b) řešení netradičních úloh
- c) účasti v matematických soutěžích

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) komunikaci s ostatními spolužáky (skupinová práce)
- b) navazování přátelských vztahů (nevíš-zptej se)

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k (ke):

- a) spolupráci za pomoci kooperativních metod
- b) respektování dohodnutých pravidel

5) Kompetence občanské

Žák je veden k (ke):

- a) respektování názoru druhých

6) **Kompetence pracovní**

Žák je veden k (ke):

- a) práci s pomůckami

Týdenní časová dotace:

7. ročník	4 hodiny
8. ročník	4 hodiny
9. ročník	4 hodiny
10. ročník	4 hodiny

Charakteristika předmětu:

- cílem vyučování v matematice je poskytnout žákům základní znalosti, pochopení matematických pravidel a matematických postupů a způsoby jejich použití v praktickém životě
- důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p><u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100 <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se na číselné ose <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracovat s kalkulátorem <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes	<ul style="list-style-type: none"> • celá čísla – obor přirozených čísel do 100 • čtení, psaní a používání čísel v oboru do 100 • číselná osa, číselná řada • jednoduché slovní úlohy z praktického života • práce s kalkulátorem • přičítání jednociferného čísla k dvojcifernému bez přechodu přes desítku v oboru do 100	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<p>desítku s použitím názoru</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat násoskové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky <p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času objemu <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat početní úkony s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • odčítání jednociferného čísla od dvojciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 100 • sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i v paměti • násobky čísel 2, 5, 10 • násobení čísel 2, 5, 10 v oboru do 100 • jednoduché slovní úlohy • jednotky délky 1 cm, 1 m • měření, odhad délky na metry • jednotky hmotnosti 1 g, 1 kg, ½ kg, ¼ kg; vážení • jednotky času 1 min, 1 h • jednotky objemu 1 l, ½ l, ¼ l; odměřování • pojmy čtvrt hodina, půl hodina, hodina • určování času – čtvrt hodina, půl hodina • úlohy na orientaci v čase • peníze (mince, bankovky), manipulace s penězi • řešení praktických úloh • počítání s penězi 	
---	---	--

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnovat údaje v jednoduché tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché tabulky 	
<p><u>ZÁKLADY GEOMETRIE</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině, přímka, úsečka • rýsování přímek a úseček 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat základní geometrické pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní geometrické pojmy 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – bod, přímka, polopřímka, úsečky, čtverec, obdélník a trojúhelník 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami 	<ul style="list-style-type: none"> • používání pravítka rýsování přímek, polopřímek, úseček, čtverce, obdélníku a trojúhelníku 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Měřit a porovnávat délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání délek úseček • měření pomocí různých délkových měřidel 	

9. - 10. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák by měl

- Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100

Žák by měl

- Orientovat se na číselné ose

Žák by měl

- Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy

Žák by měl

- Sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru

- celá čísla – obor přirozených čísel do 1000

- číselná osa, číselná řada

- jednoduché slovní úlohy z praktického života

- přičítání jednociferného čísla od dvojciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 1000
- odčítání jednociferného čísla od dvojciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 100
- sčítání i odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i z paměti

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita
- spolupráce a soutěživost
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- vztah člověka a prostředí
- základní podmínky života

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat násoskové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> • násoskové řady 2, 5, 10 • násobení v oboru do 100 • jednoduché slovní úlohy 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět pracovat s kalkulátorem 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kalkulátorem 	
<p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky – 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km • měření, odhad délky na metry • jednotky hmotnosti – 1 g, 1 kg, 1 t. • vážení • jednotky objemu – 1 l, 1 hl • odměřování • jednotky času – 1 min, 1 h, 1 s 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase • seznámení se s digitálním zápisem času • úlohy na orientaci v čase z praktického života 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat početní úkony s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze (mince, bankovky), manipulace s penězi 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnovat údaje v jednoduché tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení praktických úloh • počítání s penězi • jednoduché tabulky 	
<p><u>ZÁKLADY GEOMETRIE</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, úsečka • rýsování přímek, polopřímek, úseček 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat základní geometrické pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní geometrické pojmy 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – bod, přímka, polopřímka, úsečka • základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Měřit a porovnávat délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnání délky úseček • měření pomocí různých délkových měřidel 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	<ul style="list-style-type: none"> • prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec • práce s pravítkem a kružítkem	
--	---	--

INFORMATIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- vzdělávací oblast zahrnuje základy s osobním počítačem a základním programovým vybavením (zejména s textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy)
- jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem
- prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatním vzdělávacích oborech si žáci osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni
- získané dovednosti se stávají pro žáky v praktickém životě i při pracovním uplatnění

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem
- rozvíjení myšlení a logického uvažování
- vyhledávání a využívání potřebných informací
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce

- sebevzdělávání a ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení
- získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k:

- a) užívání metod a strategie učení
- b) práci s učebními materiály a pomůckami
- c) poznávání vlastních pokroků i uvědomování potíží, jež mu brání v učení
- d) užívání základních pojmů a pochopení obecně užívaných slov a frází

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) vnímání problémových situací a hledání způsobů řešení
- b) samostatnému řešení běžných životních situací a překážek
- c) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem

- d) schopnosti popsat problém, svěřit se, požádat o radu a řídit se jí
- e) tomu, aby si v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby dokázal přivolat pomoc

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) srozumitelnému ústnímu vyjadřování
- b) čtení i poslechu s porozuměním a k přiměřeným reakcím na slyšené i čtené informace
- c) využívání pro komunikaci běžných informačních a komunikačních prostředků
- d) využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření spolupráce s ostatními lidmi

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k:

- a) respektování pravidel práce v týmu a pozitivnímu ovlivnění kvality společné práce
- b) rozpoznání nevhodného chování a pochopení možných důsledků
- c) navazování a udržování vztahů s vrstevníky, upevňování dobrých mezilidských vztahů
- d) posilování sociálního chování a sebeovládání

5) **Kompetence občanské**

Žák je veden k:

- a) respektování společenských norem
- b) využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti

6) **Kompetence pracovní**

Žák je veden k (ke):

- a) rozšiřování komunikačních schopností při kolektivní práci
- b) vytváření a rozvíjení pracovních návyků při samostatné i kolektivní práci
- c) schopnosti pracovní výdrže a koncentrace na pracovní výkon
- d) dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Týdenní časová dotace:

7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina
10. ročník	1 hodina

Vzdělávací oblast: **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Vyučovací předmět: **INFORMATIKA**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní obsluhu počítače, bezpečnost práce s výpočetní technikou <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat základní přídatná zařízení a jejich obsluhu	<ul style="list-style-type: none"> • Zapnutí, vypnutí počítače • Bezpečnost při práci s počítačem <ul style="list-style-type: none"> • Základní funkce textového a grafického editoru • Symboly alternativní komunikace na počítači <ul style="list-style-type: none"> • Výukové a herní programy <ul style="list-style-type: none"> • Přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití • Obsluha tiskárny	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávat informace na internetu podle pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> • Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat možnosti elektronické pošty 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní způsoby elektronické komunikace – e-mail 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS 	<ul style="list-style-type: none"> • Mobilní telefon 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky 	

9. - 10. ročník

Žák by měl

- Zvládat základní obsluhu počítače, bezpečnost práce s výpočetní technikou

Žák by měl

- Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace

Žák by měl

- Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy

Žák by měl

- Znat základní přídatná zařízení a jejich obsluhu

Žák by měl

- Vyhledávat informace na internetu podle pokynů

- Zapnutí, vypnutí počítače
- Bezpečnost při práci s počítačem

- Základní funkce textového a grafického editoru
- Symboly alternativní komunikace na počítači

- Výukové a herní programy

- Přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití
- Obsluha tiskárny

- Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita
- spolupráce a soutěživost
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- vztah člověka a prostředí
- základní podmínky života

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat možnosti elektronické pošty <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	<ul style="list-style-type: none"> • Základní způsoby elektronické komunikace – e-mail • Mobilní telefon • Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	
--	---	--

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vychází ze vzdělávací oblasti: **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*
- příprava žáků na občanský život
- získávání základních vědomostí o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů
- seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin
- učí žáky poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví
- objasňuje principy existence demokratické společnosti
- utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce morální a estetické
- formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života
- pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích
- poskytuje žákům základní poznatky o vývoji lidstva i vlastního národa
- seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami
- poznání postupně změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- poznávání historických a kulturních památek, jejich ochraně a úctě k nim
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům,
- rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- vyjadřování svých myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti
- osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů
- pochopení práv a povinností občanů
- rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru zahrnuje tematické okruhy:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k:

- a) užívání metod a strategie učení včetně různých pomůcek
- b) práci s učebními materiály a pomůckami
- c) poznávání vlastních pokroků i uvědomování potíží, jež mu brání v učení
- d) užívání základních pojmů a pochopení obecně užívaných slov a frází

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) vnímání problémových situací a hledání způsobů řešení
- b) schopnosti popsat problém, svěřit se, požádat o radu a řídit se jí
- c) samostatnému řešení běžných životních situací a překážek
- d) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem
- e) tomu, aby si v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby dokázal přivolat pomoc

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření spolupráce s ostatními lidmi
- b) srozumitelnému ústnímu vyjadřování a schopnosti vést dialog
- c) čtení i poslechu s porozuměním a k přiměřeným reakcím na slyšené i čtené informace
- d) využívání pro komunikaci běžných informačních a komunikačních prostředků

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k:

- a) povědomí o základních mravních hodnotách
- b) respektování pravidel práce v týmu a pozitivnímu ovlivnění kvality společné práce
- c) rozpoznání nevhodného chování a pochopení možných důsledků
- d) posilování sociálního chování a sebeovládání
- e) navazování a udržování vztahů s vrstevníky, upevňování dobrých mezilidských vztahů

5) Kompetence občanské

Žák je veden k:

- a) respektování společenských norem
- b) využívání osvojených návyků a dovedností při zapojení se do společnosti

- c) vytvoření povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- d) dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- e) ochraně svého zdraví, dodržování naučených stereotypů chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- f) schopnosti chovat se v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

6) Kompetence pracovní

Žák je veden k (ke):

- a) rozšiřování komunikačních schopností při kolektivní práci
- b) vytváření a rozvíjení pracovních návyků při samostatné i kolektivní práci
- c) schopnosti pracovní výdrže a koncentrace na pracovní výkon

Týdenní časová dotace:

7. ročník	2 hodiny
8. ročník	2 hodiny
9. ročník	2 hodiny
10. ročník	2 hodiny

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
 Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p><u>HISTORIE NAŠEHO NÁRODA</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít základní poznatky z období českého státu <p><u>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravěk • Život v pravěku • První státní útvary na našem území • Rodina • Funkce a struktura rodiny • Odpovědnost rodičů za výchovu dětí • Rovnoprávné postavení žen a mužů ve společnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektovat pravidla společenského soužití <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu • Tolerovat názory minoritních skupin ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola • Práva a povinnosti žáků • Vztahy ve škole <ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy ve společnosti • Základní pravidla společenského chování <ul style="list-style-type: none"> • Mezilidská komunikace <ul style="list-style-type: none"> • Úcta k člověku <ul style="list-style-type: none"> • Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin 	
---	--	--

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště • Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji 	<ul style="list-style-type: none"> • Obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje • Přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje • Regionální pověsti • Naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavili naši vlast • Státní svátky 	
<p><u>POZNATKY O SPOLEČNOSTI</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat symboly našeho státu a jeho hlavní představitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezident republiky • Státní symboly 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo • Týrané dítě, zneužívané dítě • Diskriminace • Šikana 	
<p><u>PÉČE O OBČANA</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany • Využívat v případě potřeby služeb pomáhajících organizací <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohrožení sociálně patologickými jevy • Nebezpečí drog <ul style="list-style-type: none"> • Zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče • Zdravotní a sociální pojištění • Sociální zabezpečení • Orgány a instituce zdravotní a sociální péče • Pomáhající organizace <ul style="list-style-type: none"> • Situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě • Důležitá telefonní čísla • Živelná pohroma 	
--	--	--

9. - 10. ročník

HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

Žák by měl

- Vědět o významných osobnostech našich dějin

Žák by měl

- Mít představu o významných historických událostech v naší zemi

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák by měl

- Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků

Žák by měl

- Znat mezilidské vztahy

- Významné osobnosti našich dějin

- Světové války, jejich důsledky
- Vznik samostatné ČR
- Vznik Československého státu, první prezident T. G. Masaryk
- Vznik České republiky
- Vstup ČR do EU

- Rodina
- Funkce a struktura rodiny
- Odpovědnost rodičů za výchovu dětí

- Rovnoprávné postavení žen a mužů ve společnosti
- Škola
- Práva a povinnosti žáků

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- spolupráce
- soutěživost
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- vztah člověka a prostředí
- základní podmínky života

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektovat pravidla společenského soužití 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve škole 	<h2>Multikulturní výchova</h2> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní rozdíly • etnický původ • lidské vztahy
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy ve společnosti • Základní pravidla společenského chování 	<h2>Mediální výchova</h2> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání mediálních sdělení • interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • fungování a vliv medií ve společnosti
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidská komunikace 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu • Tolerovat názory minoritních skupin ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Úcta k člověku 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje 	

<ul style="list-style-type: none"> • Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji <p><u>POZNATKY O SPOLEČNOSTI</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat symboly našeho státu a jeho hlavní představitele <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje • Regionální pověsti • Naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavili naši vlast • Státní svátky <ul style="list-style-type: none"> • Prezident republiky • Státní symboly • Státní orgány a instituce • Státní občanství <ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo • Týrané dítě, zneužívané dítě • Diskriminace • Šikana <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a právo, práva a povinnosti občana • Policie, soudy • Právní dokumenty občana • Druhy a postihy protiprávního jednání • Trestná činnost mládeže 	
---	--	--

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropská integrace • Postavení ČR v rámci EU 	
<p><u>PÉČE O OBČANA</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání v ČR • Právo na vzdělání • Význam vzdělání • Příprava na profesní uplatnění • Pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace • Odměna za práci • Nezaměstnanost, pracovní úřady • Podpora v nezaměstnanosti • Peníze a jejich funkce • Hospodaření s penězi 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času • Ohrožení sociálně patologickými jevy • Nebezpečí drog 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany • Využívat v případě potřeby služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče • Zdravotní a sociální pojištění • Sociální zabezpečení 	

<p>pomáhajících organizací</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> • Orgány a instituce zdravotní a sociální péče • Pomáhající organizace • Situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě • Důležitá telefonní čísla	
---	---	--

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vychází ze vzdělávací oblasti: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni základního vzdělání
- dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti
- vychází z osobních poznání a zkušeností
- žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě
- žáci se seznamují s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích
- oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody
- charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných i technických problémů a pracovat s nimi
- porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě
- hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů
- porozumění vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím
- získávání základních informací o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí
- získání elementárního povědomí o planetě Zemi, o vesmíru

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k:

- a) práci s učebními materiály a pomůckami
- b) užívání metod a strategie učení včetně různých pomůcek
- c) užívání základních pojmů a pochopení obecně užívaných slov a frází

d) poznávání vlastních pokroků i uvědomování potíží, jež mu brání v učení

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (k):

- a) vnímání problémových situací a hledání způsobů řešení
- b) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem
- c) samostatnému řešení běžných životních situací a překážek
- d) schopnosti popsat problém, svěřit se, požádat o radu a řídit se jí
- e) tomu, aby si v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby dokázal přivolat pomoc

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (k):

- a) srozumitelnému ústnímu vyjadřování a schopnosti vést dialog
- b) čtení i poslechu s porozuměním a k přiměřeným reakcím na slyšené i čtené informace
- c) využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření spolupráce s ostatními lidmi
- d) využívání pro komunikaci běžných informačních a komunikačních prostředků

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k:

- a) povědomí o základních mravních hodnotách
- b) respektování pravidel práce v týmu a pozitivnímu ovlivnění kvality společné práce
- c) posilování sociálního chování a sebeovládání
- d) rozpoznání nevhodného chování a pochopení možných důsledků
- e) navazování a udržování vztahů s vrstevníky,
- f) upevňování dobrých mezilidských vztahů

5) Kompetence občanské

Žák je veden k:

- a) respektování společenských norem
- b) chápání nebezpečí rasizmu a xenofobie a podpoře tolerance k národnostním a etnickým odlišnostem

6) Kompetence pracovní

Žák je veden k (ke):

- a) rozšiřování komunikačních schopností při kolektivní práci
- b) vytváření a rozvíjení pracovních návyků při samostatné i kolektivní práci
- c) schopnosti pracovní výdrže a koncentrace na pracovní výkon

d) vytváření představy o budoucím pracovním uplatnění

Týdenní časová dotace:

7. ročník	3 hodiny
8. ročník	3 hodiny
9. ročník	3 hodiny
10. ročník	3 hodiny

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p><u>FYZIKA</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat jednotlivá skupenství <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vůči jinému tělesu <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, střídání ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesa a látky • Základní fyzikální vlastnosti látek • Přeměny skupenství, tání, tuhnutí, teplota varu kapaliny • Měření fyzikálních veličin (délka, hmotnost, objem, čas) • Pohyby těles, pohyb a klid těles • Jednoduché stroje a jejich užití v praxi • Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce • Měsíční fáze	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

PŘÍRODOPIS

Žák by měl

- Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období

Žák by měl

- Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů
- Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku

Žák by měl

- Znat význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub
- Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby

- Příroda v ročních obdobích
- Znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli
- Příroda na podzim
- Příroda v zimě
- Příroda na jaře
- Příroda v létě

- Stavba, tvar a funkce rostlin
- Význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- Poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin
- Chráněné rostliny
- Léčivé rostliny
- Plody jedovatých rostlin
- Význam rostlin a jejich ochrana

- Les
- Jehličnaté a listnaté stromy, keře
- Lesní plody
- Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita
- spolupráce a soutěživost
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- vztah člověka a prostředí
- základní podmínky života

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování 	<ul style="list-style-type: none"> • Využití hospodářsky důležitých rostlin (pícniny, obilniny, zeleniny, okopaniny, olejnin, luskoviny) 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické poznávání přírody 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují • Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana přírody a životního prostředí • Chráněná území 	
<p><u>ZEMĚPIS</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa • Orientace na mapě podle barev 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět pracovat s globusem, vyhledat světadíly a státy EU a jejich hlavní 	<ul style="list-style-type: none"> • Světadíly 	

<p>města</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy • Vědět, co jsou státní hranice <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy • Orientovat se na mapě města podle významných bodů <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 	<ul style="list-style-type: none"> • Moře a oceány • Státy EU <ul style="list-style-type: none"> • Česká republika, zeměpisná poloha, členitost • Hranice republiky • Sousední státy <ul style="list-style-type: none"> • Místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života <ul style="list-style-type: none"> • Živelné pohromy • Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	
--	--	--

9. - 10. ročník

FYZIKA

Žák by měl

- Rozeznat zdroje zvuku
- Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Žák by měl

- Být informován o zdrojích elektrického proudu
- Znat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji

Žák by měl

- Rozeznat zdroje tepla

Žák by měl

- Rozpoznat zdroje světla

- Zdroje zvuku
- Ozvěna
- Hudební nástroje
- Škodlivost nadměrného hluku

- Druhy energie
- Elektrická energie
- Jaderná elektrárna
- Ochrana lidí před radioaktivním zářením
- Elektrické spotřebiče
- Dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji

- Zdroje tepla

- Zdroje světla
- Využití zrcadel

CHEMIE

Žák by měl

- Rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné

Žák by měl

- Rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní
- Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta

Žák by měl

- Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin

- Praktické využití optických přístrojů

- Vlastnosti látek
- Hustota
- Rozpustnost
- Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky

- Voda
- Voda v přírodě
- Pitná a užitková voda
- Odpadní vody
- Čistota vody

- Vzduch
- Kyslík jako jedna ze složek vzduchu
- Čistota ovzduší
- Smog
- Mimořádné události – úniky nebezpečných látek
- Havárie chemických provozů
- Ekologické katastrofy

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečnosti s nimi pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečné látky a přípravky • Značení a užívání běžných chemikálií • Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě • Označování a symboly nebezpečných látek • Hořlaviny • Zásady zacházení • První pomoc při popálení nebo poleptání 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Paliva • Ropa, zemní plyn, uhlí • Příklady využití 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat zásady správné výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • Bílkoviny • Tuky • Sacharidy • Vitamíny a jejich zdroje • Vliv na zdraví člověka 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavební pojiva – cement, vápno, sádra • Užití v praxi • Bezpečnost při práci 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělení plastů podle vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • Plasty • Použití • Likvidace 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách 	<ul style="list-style-type: none"> • Léčiva • Návykové látky 	
<p><u>PŘÍRODOPIS</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření, význam a ochrana rostlin a živočichů 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat vybrané zástupce živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • Významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch země) • Hospodářsky významné druhy živočichů • Kriticky ohrožené druhy živočichů 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat jednotlivé části těla a umět je pojmenovat • Vědět o základních životních funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídicí) 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které mu škodí • Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana přírody a životního prostředí • Chráněná území 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržování základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické poznávání přírody 	
<p><u>ZEMĚPIS</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy • Vědět, co jsou státní hranice 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika - zeměpisná poloha, členitost • Hranice republiky • Sousední státy 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy • Vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu • Orientovat se na mapě podle významných bodů 	<ul style="list-style-type: none"> • Místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním regionům • Hranice kraje • Přírodní zajímavosti regionu • Kraje • Města 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat v praxi zásady bezpečnosti pohybu a pobytu ve volné přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • Doprava • Zásady ochrany přírody a životního prostředí	
---	---	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti: **UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky
- přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností
- zprostředkovává žákovi umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby
- naplňuje přirozenou potřebu projevit se
- ve výuce je možné přiblížit žákům hudební umění a působit tak na jejich estetické vnímání
- získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností
- má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy, snížení vnitřního napětí, agresivity, zlepšení soustředění.
- vzdělávací obsah napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu
- vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot
- realizuje se ve vzdělávacích oborech:

○ **Hudební výchova**

- vytváří u žáků kladný vztah k hudbě
- rozvíjí jejich hudebnost
- podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít
- hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností
- rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků

○ **Výtvarná výchova**

- dochází zde k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka
- prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti
- pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemno motoriku

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí

- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik, jejich akceptování
- poznávání národní kultury, jejich duchovní hodnoty a vědomí ji chránit

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k (ke):

- a) práci s učebními materiály a pomůckami
- b) rozpoznání vlastního pokroku

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) vnímání problémových situací a hledání způsobů řešení
- b) samostatnému řešení běžných životních situací a překážek
- c) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem
- d) schopnosti popsat problém, svěřit se, požádat o radu řídit se jí

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) vyjádření vlastního názoru
- b) schopnosti vhodnou formou svůj názor obhájit a tolerovat názor druhých

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k (ke):

- a) respektování pravidel při práci v týmu, jejich dodržování
- b) kladnému ovlivňování kvality práce vlastní pracovní činností

5) Kompetence občanské

Žák je veden k (ke):

- a) prezentaci školy při možných hudebních vystoupeních
- b) respektování názoru druhých

6) Kompetence pracovní

Žák je veden k (ke):

- a) koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- b) dodržování hygienických pravidel

Týdenní časová dotace:

7. ročník	2 hodiny
8. ročník	2 hodiny
9. ročník	2 hodiny
10. ročník	2 hodiny

Charakteristika předmětu:

- cílem vyučování v hudební výchově je vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich hudebnost, podporovat schopnost prožitků a poskytnout vhled do hudební kultury

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Žák by měl

- Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žák by měl

- Zvládnout základní kroky jednoduchého tance

Žák by měl

- Umět vyjádřit hudbou náladu

- Poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů
- Seznámení s významnými hudebními skladateli
- Hudební žánry (vážná hudba, lidová hudba, populární hudba, folk, country)
- Rozpoznání zvuků vybraných hudebních nástrojů

- improvizovaný pohyb podle hudby
- Hudebně pohybové hry
- Základní taneční kroky klasických tanců (například polka nebo valčík)
- Diskotékové tance

- Relaxační techniky
- Muzikoterapie

9. - 10. ročník

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Žák by měl

- Využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu
- Interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně

Žák by měl

- Znat základní hudební pojmy

Žák by měl

- Doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické nástroje

- Upevňování správných pěveckých návyků, zřetelná výslovnost, správné dýchání
- Zpěv lidových a umělých písní
- Rytmická cvičení a rytmicizace říkadel

- Základní hudební pojmy – nota, notová osnova, houslový klíč

- Hudební doprovody
- Hra na tělo
- Nástroje Orffova instrumentáře

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita
- spolupráce a soutěživost
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- vztah člověka a prostředí
- základní podmínky života

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Žák by měl

- Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žák by měl

- Zvládnout základní kroky jednoduchého tance

Žák by měl

- Umět vyjádřit hudbou náladu

- Poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů
- Seznámení s významnými hudebními skladateli
- Hudební žánry (vážná hudba, lidová hudba, populární hudba, folk, country)
- Rozpoznání zvuků vybraných hudebních nástrojů

- improvizovaný pohyb podle hudby
- Hudebně pohybové hry
- Základní taneční kroky klasických tanců (například polka nebo valčík)
- Diskotékové tance

- Relaxační techniky
- Muzikoterapie

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti: **UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky
- přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností
- zprostředkovává žákovi umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby
- naplňuje přirozenou potřebu projevit se
- ve výuce je možné přiblížit žákům výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání
- získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností
- má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy, snížení vnitřního napětí, agresivity, zlepšení soustředění
- vzdělávací obsah napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu
- vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot
- realizuje se ve vzdělávacích oborech:

- **Hudební výchova**

- vytváří u žáků kladný vztah k hudbě
- rozvíjí jejich hudebnost
- podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít
- hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností
- rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků

- **Výtvarná výchova**

- dochází zde k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka
- prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti
- pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- je nástrojem poznání a prožívání lidské existence
- je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci
- umožňuje žákům rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci
- nabízí žákům vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současné době

- žák je veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky
- žák se zapojuje na základě své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik, jejich akceptování
- poznávání národní kultury, jejich duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
- chápání umění a kultury v jejich významné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence

Klíčové kompetence:

1) Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- a) vytváření takových učebních materiálů při teoreticky zaměřených hodinách, aby je mohl dále využívat pro své vlastní učení
- b) rozpoznání vlastního pokroku při své tvorbě a při konečném výstupu ke zpětnému uvědomění problémů souvisejících s realizací
- c) další výtvarné činnosti motivací a kladným hodnocením

2) Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- a) samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek za pomoci předkládání
- b) rozpoznání výtvarného problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení
- c) volbě různých postupů

3) Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- a) dovednosti vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých, kupř. při práci ve skupině
- b) dodržování etiky komunikace

4) Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- a) schopnosti respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

5) Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- b) vytváření plakátů a upoutávek, které při propagaci školních akcí prezentují školu
- c) respektování názoru druhých
- d) prezentaci výsledků vlastní práce a účasti ve výtvarných soutěžích
- e) rozvoji občanského cítění při vytváření propagačních materiálů

6) Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- a) koncentraci na pracovní výkon při samostatné práci, jejímu dokončení a dodržování vymezených pravidel
- b) vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- c) dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem

Týdenní časová dotace:

7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina
10. ročník	1 hodina

Charakteristika předmětu:

- ve vzdělávacím oboru výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyky a k všestrannému prohlubování senzibility žáka
- dále pomáhá neverbální komunikaci, napomáhá zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti

Vzdělávací oblast: **UM**

ĚNÍ A KULTURA

Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hledat a zvolit pro vyjádření linií, barev a objektů nejvhodnější prostředky a postupy <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět využít dekorativních prací a •	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření děje • Vyjádření emocí • Zobrazování přírodních a umělých forem <ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné osvojování skutečnosti <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností • Umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru <ul style="list-style-type: none"> • Dekorativní a prostorové práce • Písmo	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<ul style="list-style-type: none"> • prostoru <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat výtvarné umění a životní prostředí <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět uplatňovat základní dovednosti při realizaci, třídění a prezentaci vlastní tvorby <p style="text-align: center;">9. - 10. ročník</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy materiálů <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy, funkce a prostorový výraz • PC grafika • Vyjádření obsahu v ploše a prostoru <ul style="list-style-type: none"> • Umění ve vztahu k historii • Doby, průmyslové výrobky • Význam designu • Názorová agitace a propagace • Architektonické dílo v životním prostředí • Současná ilustrace a kultura • Galerie, muzea, výstavy, zařízení a památky výtvarné kultury <ul style="list-style-type: none"> • Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy) • Vnímání a porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních • Rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních • Běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film) 	
--	--	--

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření děje • Vyjádření emocí • Zobrazování přírodních a umělých forem 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hledat a zvolit pro vyjádření linií, barev a objektů nejvhodnější prostředky a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné osvojování skutečnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět využít dekorativních prací a prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností • Umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat výtvarné umění a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Dekorativní a prostorové práce • Písmo • Druhy materiálů • Vztahy, funkce a prostorový výraz • PC grafika • Vyjádření obsahu v ploše a prostoru 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět uplatňovat základní dovednosti při realizaci, třídění a prezentaci vlastní tvorby 	<ul style="list-style-type: none"> • Umění ve vztahu k historii • Doby, průmyslové výrobky • Význam designu • Názorová agitace a propagace • Architektonické dílo v životním prostředí • Současná ilustrace a kultura • Galerie, muzea, výstavy, zařízení a památky výtvarné kultury • Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy) • Vnímání a porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních • Rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních • Běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film) 	
--	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vychází ze vzdělávací oblasti: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- respektuje celistvost osobnosti člověka
- učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využít v každodenním životě
- umožňuje rozvoj fyzických a pohybových možností
- rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové schopnosti a zlepšuje sociální adaptabilitu
- k osvojení dovedností a poznatků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků
- vede žáky k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví, v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem
- vzdělávací obsah prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají
- seznámení s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojení dovedností i způsobů chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit atd.
- obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech:
  - Výchova ke zdraví

- Tělesná výchova, do níž je zahrnuta *Zdravotní tělesná výchova*

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k uzavření a rozvíjení klíčových kompetencí tím , že vede žáka k :

- získání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví a péči o své zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k:

- a) práci s učebními materiály a pomůckami
- b) dodržování návykových stereotypů učení, udržení koncentrace při učení
- c) dalšímu učení formou vhodné motivace, zájmu o získávání nových poznatků
- d) dovednosti elementárních způsobů práce na počítači
- e) uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě
- f) užívání termínů, znaků a symbolů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- g) užívání základů čtení, psaní a počítání

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) překonávání problémů dle svých možností
- b) řešení známých a opakujících se situací za pomoci nápodoby a vlastních zkušeností
- c) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem
- d) pochopení, na koho se obrátit při řešení problému o pomoc
- e) vnímání problémových situací a jejich řešení na základě naučených stereotypů

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) porozumění sdělení a schopnosti reagovat na sdělení dle svých možností
- b) užívání běžných komunikačních a informačních prostředků
- c) schopnosti vyjádřit vlastní názory a postoje, obhájit vhodným způsobem svůj názor
- d) dovednosti jednoduché písemné komunikace
- e) komunikaci s druhými lidmi přiměřeně vlastním schopnostem
- f) využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- g) vyjádření svých pocitů, nálad a prožitků adekvátním způsobem
- h) schopnosti pochopit jednoduché, běžné užívané texty, záznamy a obrázkové materiály

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k:

- a) schopnosti podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- b) vytvoření základní představy o vztazích mezi lidmi
- c) dovednosti prokázat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- d) dovednosti orientovat se v prostředí, v němž žije
- e) uplatňování základních návyků společenského chování
- f) navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektování druhých lidí

- g) rozpoznání nevhodného a rizikového chování, přičemž je seznámen s jeho možnými důsledky
- h) uvědomění si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

5) Kompetence občanské

Žák je veden k:

- a) využívání osvojených dovedností a návyků k zapojení se do společnosti
- b) schopnosti chovat se v krizových situacích a situacích ohrožujících život i zdraví dle pokynů kompetentní osoby
- c) dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- d) vytvoření povědomí o základních právech povinnostech občanů
- e) dovednosti chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

6) Kompetence pracovní

Žák je veden k (ke):

- a) schopnosti přijmout posouzení výsledků své práce
- b) soustředění na vlastní výkon a vytrvalosti
- c) osvojení hygienických návyků, vlastní sebeobsluhy dle svých možností
- d) dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Týdenní časová dotace:

9. ročník	1 hodina
10. ročník	1 hodina

Charakteristika předmětu:

- navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*
- poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s ochranou jejich zdraví
- vede žáky ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví
- jsou upevňovány hygienické, stravovací a pracovní návyky, jsou rozvíjeny sociální a komunikační dovednosti
- žáci se učí odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Vyučovací předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">9. - 10. ročník</p> <p><u>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny <p><u>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím <p><u>ZDRAVÍ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápat zdravý způsob života a	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství • Vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny • Dětství, puberta, dospívání: tělesné změny • Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování • Antikoncepce, těhotenství • Režim dne	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<p>důležitost péče o zdraví</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže <p><u>VÝŽIVA A ZDRAVÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy <p><u>BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny • Otužování • Význam pohybu pro zdraví • Relaxační techniky <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy • Bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) • Chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) • Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče <ul style="list-style-type: none"> • Režim dne – zásady zdravého stravování • Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • Specifické druhy výživy • Poruchy příjmu potravy <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky, s neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, v konfliktní a krizové situace • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc • Použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrovaný záchranný systém – tísňová volání 	
<p><u>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat osvojení sociálních dovedností při kontaktu se sociálně patologickými jevy • Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí • Vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálně patologické jevy • Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita • Šikana a jiné projevy násilí • Formy sexuálního zneužívání dětí • Komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti • Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince • Odpovědnost jedince za zdraví • Auto – destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • Trestněprávní problematika návykových látek 	
<p><u>MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy, terorismus • Tísňová volání 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Varovný signál a chování po jeho vyhlášení • Evakuace • Improvizovaná ochrana • Havárie s únikem nebezpečných látek	
--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- umožňuje rozvoj fyzických a pohybových možností
- vede žáky k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví, v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem
- respektuje celistvost osobnosti žáků
- k osvojení dovedností a poznatků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků
- učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě
- rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu
- vzdělávací obsah prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají
- seznámení s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojení dovedností i způsobů chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, pohybových aktivit atd.
- obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech:
  - Výchova ke zdraví

- Tělesná výchova, do níž je zahrnuta *Zdravotní tělesná výchova*

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví a péči o své zdraví
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu
- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k:

- a) užívání základů čtení, psaní a počítání
- b) práci s učebními materiály a pomůckami
- c) dodržování návykových stereotypů učení, udržení koncentrace při učení
- d) uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě
- e) dalšímu učení formou vhodné motivace, zájmu o získávání nových poznatků
- f) dovednosti elementárních způsobů práce na počítači
- g) užívání termínů, znaků a symbolů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) překonávání problémů dle svých možností
- b) řešení známých a opakujících se situací za pomoci nápodoby a vlastních zkušeností
- c) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem
- d) pochopen na koho se obrátit při řešení problému o pomoc
- e) vnímání problémových situací a hledání způsobů řešení na základě naučených stereotypů

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) vyjádření svých pocitů, nálad a prožitků adekvátním způsobem
- b) porozumění sdělení a schopnosti reagovat na sdělení dle svých možností
- c) užívání běžných komunikačních a informačních prostředků
- d) schopnosti vyjádřit vlastní názory a postoje, obhájit vhodným způsobem svůj názor
- e) dovednosti jednoduché písemné komunikace
- f) schopnosti pochopit jednoduché, běžné užívané texty, záznamy a obrázkové materiály
- g) komunikaci s druhými lidmi přiměřeně vlastním schopnostem
- h) využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k:

- a) schopnosti podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- b) vytvoření základní představy o vztazích mezi lidmi
- c) dovednosti prokázat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- d) dovednosti orientovat se v prostředí, v němž žije
- e) uplatňování základních návyků společenského chování
- f) navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektování druhých lidí

- g) rozpoznání nevhodného a rizikového chování, přičemž je seznámen s jeho možnými důsledky
- h) uvědomění si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

5) Kompetence občanské

Žák je veden k:

- a) využívání osvojených dovedností a návyků k zapojení se do společnosti
- b) dovednosti chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- c) schopnosti chovat se v rizikových situacích a situacích ohrožujících život i zdraví dle pokynů kompetentní osoby
- d) dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- e) vytvoření povědomí o základních právech povinnostech občanů

6) Kompetence pracovní

Žák je veden k (ke):

- a) schopnosti přijmout posouzení výsledků své práce
- b) osvojení hygienických návyků, vlastní sebeobsluže dle svých možností
- c) soustředění na vlastní výkon a vytrvalosti
- d) dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Týdenní časová dotace:

7. ročník	3 hodiny
8. ročník	3 hodiny
9. ročník	3 hodiny
10. ročník	3 hodiny

Charakteristika předmětu:

- umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti
- ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi vede žáky od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci
- směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů
- pro pohybové vzdělávání jsou důležité:
  - rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností
  - korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení (v povinné tělesné výchově, popř. ve zdravotní tělesné výchově)
  - pozn.: korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být v hodinách tělesné výchovy preventivně zařazována a využívána u všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
 Vyučovací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností • Využívat základní kompenzační a relaxační techniky <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat zásady ošetření drobných 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností • Chůze • Běh • Skoky • Házení a chytání • Gymnastika • Prevence a korekce svalových dysbalancí • Průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení • Kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • Zdravotně zaměřená cvičení • Ošetření drobných poranění 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<p>poranění, umět požádat o pomoc</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a silničním provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Umět požádat o pomoc • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je při relaxačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • Pohybové hry s netradičními pomůckami • Sportovní hry s upravenými pravidly • Základy (fotbal, házená, košíková, vybíjená) • Závodivé hry, honičky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika (cvičení s náčiním a na vybraném nářadí) • Kolébka, převaly, kotouly • Cvičení na hrazdě • Rovnovážné postoje • Výskoky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti s hudbou a rytmickým doprovodem 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • Cval (stranou a vpřed) • Přísunný krok (vpřed i vzad) • Vyjádření $\frac{3}{4}$ taktu potleskem a podupem 	

Žák by měl

- Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák by měl

- Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách
- Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony

- Pohybové vyjádření pojmů nízko, vysoko, pomalu, rychle
- Cvičení při hudbě s náčiním i bez náčiní

- atletika
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání, prvky zdravotního plavání
- základní techniky jízdy na lyžích, na sáňkách a bobech
- pobyt v zimní přírodě
- bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

- komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie
- vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
- pravidla osvojovaných pohybových činností,
- základní pravidla her

9. - 10. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák by měl

- Cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení

Žák by měl

- Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností
- Využívat základní kompenzační a relaxační techniky

Žák by měl

- Znat zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc

- Význam pohybu pro zdraví

- Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností
- Chůze
- Běh
- Skoky
- Házení a chytání
- Gymnastika
- Prevence a korekce svalových dysbalancí
- Průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení
- Kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení
- Zdravotně zaměřená cvičení

- Ošetření drobných poranění
- Umět požádat o pomoc

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita
- spolupráce a soutěživost
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- vztah člověka a prostředí
- základní podmínky života

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a silničním provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u></p>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je při relaxačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • Pohybové hry s netradičními pomůckami • Sportovní hry s upravenými pravidly • Základy (fotbal, házená, košíková, vybíjená) • Závodivé hry, honičky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika (cvičení s náčiním a na vybraném nářadí) • Kolébka, převaly, kotouly • Cvičení na hrazdě • Rovnovážné postoje • Výskoky 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti s hudbou a rytmickým doprovodem 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • Cval (stranou a vpřed) • Přísunný krok (vpřed i vzad) • Vyjádření $\frac{3}{4}$ taktu potleskem a podupem • Pohybové vyjádření pojmů nízko, vysoko, pomalu, rychle • Cvičení při hudbě s náčiním i bez náčiní 	

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti <p><u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách • Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Turistika a pobyt v přírodě • Plavání, prvky zdravotního plavání • Základní techniky jízdy na lyžích, na sáňkách a bobech • Pobyt v zimní přírodě • Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu • Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) <ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie • Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • Pravidla osvojovaných pohybových činností, • Základní pravidla her 	
--	--	--

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Vychází ze vzdělávací oblasti: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

- zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti
- je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením
- seznamuje s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí
- žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých
- cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků, čímž přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností
- je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku
- v 9. a 10. ročníku lze podle schopností žáků zařadit předprofesní přípravu
  - její zaměření záleží na místních podmínkách a možnostech školy
- obsah vzdělávání oblasti je rozdělen na tematické okruhy:
  - Sebeobsluha

- Práce s drobným materiálem
  - Práce montážní a demontážní
  - Pěstitelské práce
  - Práce v domácnosti
  - Práce s technickými materiály (*pozn. zařazeny pouze na druhém stupni*)
- způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy a schopnostech žáků
  - ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
  - v rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům
- porozumění pojmům, návodům, dovednosti řešit nejrůznější praktické situace
- práci v kolektivu a odpovědnost za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností při používání a zacházení s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím

- přesnosti, systematičnosti a vytrvalosti
- vytváření možných zálib a využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- osvojení potřebných poznatků a dovedností pro uplatnění při volbě povolání

Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení

Žák je veden k:

- a) užívání základů čtení, psaní a počítání
- b) práci s učebními materiály a pomůckami
- c) dodržování návykových stereotypů učení, udržení koncentrace při učení
- d) uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě
- e) dalšímu učení formou vhodné motivace, zájmu o získávání nových poznatků
- f) dovednosti elementárních způsobů práce na počítači
- g) užívání termínů, znaků a symbolů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

2) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k (ke):

- a) překonávání problémů dle svých možností
- b) řešení známých a opakujících se situací za pomoci nápodoby a vlastních zkušeností
- c) tomu, aby se nenechal při řešení problému odradit nezdarem
- d) pochopen, na koho se obrátit při řešení problému o pomoc
- e) vnímání problémových situací a jejich řešení na základě naučených stereotypů

3) Kompetence komunikativní

Žák je veden k (ke):

- a) vyjádření svých pocitů, nálad a prožitků adekvátním způsobem
- b) porozumění sdělení a schopnosti reagovat na sdělení dle svých možností
- c) užívání běžných komunikačních a informačních prostředků
- d) schopnosti vyjádřit vlastní názory a postoje, obhájit vhodným způsobem svůj názor
- e) dovednosti jednoduché písemné komunikace
- f) schopnosti pochopit jednoduché, běžné užívané texty, záznamy a obrázkové materiály
- g) komunikaci s druhými lidmi přiměřeně vlastním schopnostem
- h) využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

4) Kompetence sociální a personální

Žák je veden k (ke):

- a) schopnosti podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- b) vytvoření základní představy o vztazích mezi lidmi
- c) dovednosti prokázat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- d) dovednosti orientovat se v prostředí, v němž žije
- e) uplatňování základních návyků společenského chování
- f) navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektování druhých lidí
- g) rozpoznání nevhodného a rizikového chování, přičemž je seznámen s jeho možnými důsledky
- h) uvědomění si nebezpečí psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

5) Kompetence občanské

Žák je veden k (ke):

- a) využívání osvojených dovedností a návyků k zapojení se do společnosti
- b) dovednosti chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- c) schopnosti chovat se v rizikových situacích a situacích ohrožujících život i zdraví dle pokynů kompetentní osoby
- d) dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- e) vytvoření povědomí o základních právech povinnostech občanů

6) **Kompetence pracovní**

Žák je veden k (ke):

- a) osvojení hygienických návyků, vlastní sebeobsluže dle svých možností
- b) schopnosti přijmout posouzení výsledků své práce
- c) soustředění na vlastní výkon a vytrvalosti
- d) dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů
- e) respektování pravidel práce v týmu a k ovlivňování kvality společné práce díky vlastní pracovní činnosti
- f) zvládnutí základních pracovních dovedností, operací a postupů při jednoduchých pracovních činnostech
- g) schopnosti pracovat podle naučeného pracovního postupu
- h) plnění jednoduchých zadaných úkolů

Týdenní časová dotace:

7. ročník	6 hodin
8. ročník	6 hodin
9. ročník	6 hodin
10. ročník	6 hodin

Charakteristika předmětu:

- předmět je určen všem žákům
- cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností
- zmírňuje motorické poruchy
- zdokonaluje kognitivní funkce
- stimuluje řeč a myšlení

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**

<i>Ročníkové očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<p style="text-align: center;">7. - 8. ročník</p> <p><u>PRÁCE S TECHNICKÝM MATERIÁLEM</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech • Rozlišovat různé druhy materiálů • Orientovat se v různých pracovních postupech a návodech • Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Zásady poskytnutí první pomoci při úrazu <ul style="list-style-type: none"> • Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy – materiály, vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) • Jednoduché pracovní operace a postupy • Řemesla a tradice	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola

<u>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</u>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů, montáž a demontáž 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavit podle návodu plánu jednoduchý model 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s návodem a předlohou 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádět údržbu jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> • Údržba jednoduchých předmětů 	
<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u>		
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Chov zvířat v domácnosti – podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu – kontakt se zvířaty 	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a hygiena práce na zahradě • Zahradní nářadí, jeho užití a používání 	

<ul style="list-style-type: none"> • Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat hlavní zásady pěstování zeleniny <p>k by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat běžné druhy ovoce • Umět volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování • Pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervování <ul style="list-style-type: none"> • Ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce, skladování, konzervování • Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy – výživa rostlin, ochrana rostlin <ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny, pokojové květiny – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin – využití květin v exteriéru a interiéru <ul style="list-style-type: none"> • Léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin • Rostliny a zdraví člověka • Léčivé účinky rostlin. • Rostliny jedovaté • Alergie 	
--	---	--

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Žák by měl

- Dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky

Žák by měl

- Používat vhodné prostředky při práci v domácnosti

Žák by měl

- Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti

Žák by měl

- Používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče

Žák by měl

- Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu

- Údržba, úklid v domácnosti
- Bezpečnost provozu
- Nebezpečí úrazu elektrickým proudem

- Úklidové prostředky, postupy, bezpečnost při styku s čisticími prostředky
- Údržba oděvů a textilií (postupy) – prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi

- Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

- Kuchyně – základní vybavení
- Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba.

- Úprava stolu a stolování
- Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, ozdobné prvky a květiny na stole
- Prostírání při slavnostních příležitostech

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy <p style="text-align: center;">9. - 10. ročník</p> <p><u>PRÁCE S TECHNICKÝM MATERIÁLEM</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech • Rozlišovat různé druhy materiálů • Orientovat se v různých pracovních postupech a návodech • Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • Potraviny, skupiny potravin; způsob konzervace • Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • Zásady zdravé výživy <ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Zásady poskytnutí první pomoci při úrazu <ul style="list-style-type: none"> • Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy – materiály, vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) • Jednoduché pracovní operace a postupy • Řemesla a tradice 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • kreativita • spolupráce a soutěživost • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • základní podmínky života
--	---	---

<p><u>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavit podle návodu plánu jednoduchý model <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádět údržbu jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů, montáž a demontáž <ul style="list-style-type: none"> • Práce s návodem a předlohou <ul style="list-style-type: none"> • Údržba jednoduchých předmětů 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola
<p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u></p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> • Chov zvířat v domácnosti – podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu – kontakt se zvířaty <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a hygiena práce na zahradě • Zahradní nářadí, jeho užití a používání 	

<ul style="list-style-type: none"> • Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě 		
<p>Žák by měl</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Znat hlavní zásady pěstování zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování • Pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervování 	
<p>Žák by měl</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Znat běžné druhy ovoce • Umět volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce, skladování, konzervování • Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy – výživa rostlin, ochrana rostlin 	
<p>Žák by měl</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Umět pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny, pokojové květiny – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin – využití květin v exteriéru a interiéru 	
<p>Žák by měl</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin • Rostliny a zdraví člověka • Léčivé účinky rostlin. • Rostliny jedovaté • Alergie 	
<p><u>PRÁCE V DOMÁCNOSTI</u></p>		
<p>Žák by měl</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat základní hygienická a 	<ul style="list-style-type: none"> • Údržba, úklid v domácnosti 	

<p>bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p> <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat vhodné prostředky při práci v domácnosti <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče <p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost provozu • Nebezpečí úrazu elektrickým proudem <ul style="list-style-type: none"> • Úklidové prostředky, postupy, bezpečnost při styku s čisticími prostředky • Údržba oděvů a textilií (postupy) – prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi <ul style="list-style-type: none"> • Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <ul style="list-style-type: none"> • Kuchyně – základní vybavení • Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba. <ul style="list-style-type: none"> • Úprava stolu a stolování • Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, ozdobné prvky a květiny na stole • Prostírání při slavnostních příležitostech 	
---	---	--

<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> • Potraviny, skupiny potravin; způsob konzervace • Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • Zásady zdravé výživy	
--	--	--